

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ
U kříže 8, 158 00 Praha 5
Tel. 0042/251080250
Fax 0042/251620294

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Jana Svobody

Zneužívání náhrad v britském parlamentu

Kauza zneužívaných poslaneckých náhrad, která především v Dolní sněmovně britského parlamentu propukla na jaře 2009, zapříčinila jednu z nejvážnějších krizí důvěry v britskou politiku poslední doby. Nezpůsobila sice systémové „zemětřesení“, kterému mohlo v prvních týdnech jejího trvání leccos nasvědčovat (bezprecedentní mediální kampaň, takřka hromadné rezignace, výsledek voleb do EP), vedla však k částečné personální obměně horních pater britské politiky a především se zdá nést příslib určité očisty, pokud jde o transparentnost financování politické činnosti. Téma dosud nebylo do českého akademického prostředí uvedeno, což se snaží Jan Svoboda napravit ve své bakalářské práci.

Cíle práce (jíž by patrně bylo prospělo, kdy ji autor vystavěl na půdorysu jedné konkrétní teze; takto zůstává především popisná) a struktura práce jsou srozumitelně vysvětleny v úvodu, který obsahuje i základní (ne však více) rozbor dostupných zdrojů. Autor nejprve vysvětluje systémové pozadí skandálu (původní systém financování poslanecké činnosti), poté mapuje jeho průběh a reakci jak politických stran a jednotlivých zákonodárců, jimž bylo nestandardní zacházení s náhradami prokázáno (zajímavá typologie individuálních reakcí), tak i systému jako celku v podobě zpřesnění pravidel a zpřísnění parlamentních standardů. V závěrečné části práce se pak zabývá reakcí veřejnosti, jak se odrazila ve výsledcích voleb do Evropského parlamentu na jaře 2009 a volbách do Dolní sněmovny na jaře 2010 – právě tyto volby, které proběhly přesně rok po vypuknutí skandálu, ukázaly, že jeho dopad na stranickopolitickou „krajinu“ Spojeného království je jen minimální: voliči sice trestali jednotlivé poslance skandálem zasažené (v průměru vyšší odliv hlasů), obě hlavní politické strany, jež byly skandálem zasaženy nejvíce (a v zásadě rovnoměrně), však své dominantní postavení na britské politické scéně – i díky rychlé a přesvědčivé reakci v počátcích skandálu – bez větších ztrát obhájily. V závěru autor přehledně shrnuje svá hlavní zjištění, poněkud problematické je, že se zde objevují i další sice bezpochyby relevantní, v úvodu však řádně nevytyčené otázky (role médií atd.).

Vzhledem k aktuálnosti tématu, jehož akademická reflexe je i v britském prostředí teprve v počátcích, je práce vystavěna především na analýze dokumentů, dílčích studií a novinového zpravodajství. Autor zaslouží uznání za objem materiálu, který zvládl i díky studijnímu pobytu ve Velké Británii během studia zvoleného tématu obsáhnout.

Celkovou úroveň práce bohužel výrazně snižuje její podprůměrná jazyková úroveň, jež – přes zřetelný pokrok, který autor během psaní práce udělal, zatím splňuje nároky kladené na odborný společenskovědní text (akademický styl, přesnost, čtivost) pouze zčásti. Vzhledem k velkému množství a četnosti užívaných zkratk by bývalo vhodné uvažovat o zařazení jejich seznamu, případně o dalších statistických příloh, jež by názorně ilustrovaly rozsah aféry. K použitému systému odkazování nemám výhrad.

Pokud bude při obhajobě práce prostor, nabízí se některé otázky, k nimž by se autor mohl vyjádřit:

- K roli médií: do jaké míry mají pravdu ti, kdo tvrdí, že především v počátcích kauzy tištěná média překročila rámeček své role „hlídacího psa demokracie“ a svým kampaňovitým, nedostatečně mezi jednotlivými případy rozlišujícím přístupem vytáhla takříkajíc na válečnou stezku proti politické reprezentaci země?
- Lze říci, že ve svých důsledcích měla aféra v jistém smyslu očištný účinek na politickou kulturu v zemi (pokud ano, v čem konkrétně?)
- Jsou nově přijatá dostatečně jednoznačná a striktní, aby dokázala dalšímu zneužívání poslaneckých náhrad zabránit?

S určitými výhradami, jež souvisí především s jazykovou stránkou předloženého textu, je možné konstatovat, práce Jana Svobody splňuje požadavky na bakalářské práce kladené. Oceňuji především původnost jeho práce a rozsah zpracovaného materiálu. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji na pomezí stupňů **velmi dobře** a **dobře**, přičemž při přesvědčivé obhajobě navrhuji přiklonit se k lepší z obou známek.

V Praze dne 3. června 2011

Mgr. Jan Váška
jan.vaska@gmail.com